

Vin- & Cocktailguiden i Sverige AB
Västmannagatan 78
113 26 STOCKHOLM

Påstått missbruk av dominerande ställning

Konkurrensverkets beslut

Konkurrensverket kommer inte att utreda saken ytterligare.

Ärendet

Ni har i skrivelse som kom in till Konkurrensverket den 11 juni 2012 anfört att Systembolaget missbrukar sin dominerande ställning enligt 2 kap 7 § konkurrenslagen (2008:579) och artikel 102 EUF-fördraget. Dessutom menar ni att Systembolagets agerande strider mot principen om fri rörlighet i 34 § EUF-fördraget. I ytterligare skrivelser har ni förtydligat era synpunkter och kompletterat era yrkanden. Möte mellan er och Konkurrensverket har ägt rum vid två tillfällen. Systembolaget har den 19 juni 2012 yttrat sig över era interimistiska yrkanden. Konkurrensverket har även tagit del av korrespondens mellan er och Systembolaget.

I ärendet har huvudsakligen följande framkommit. Er verksamhet består bl.a. i att ta emot konsumenters beställningar ur Systembolagets beställningssortiment och modul T9 för att sedan vidarebefordra dessa till Systembolaget. Systembolagets missbruk består enligt er i att Systembolaget nu stängt möjligheten att beställa per fax, upphört med att ta emot beställningar via e-mail, nekar er att göra telefonbeställningar samt inte vill låta er använda Systembolagets e-beställningstjänst och inte heller erbjuder en alternativ beställningskanal genom vilken ni kan vidarebefordra konsumenters beställningar av varor. För närvarande kan ni använda e-beställningstjänsten men Systembolaget har aviserat att de kommer att vidta åtgärder för att förhindra detta.

Ni har bl.a. yrkat att Konkurrensverket ska ålägga Systembolaget att ge er fortsatt tillträde till beställningssortimentet via fax, telefon, e-mail, e-beställningstjänst eller en s.k. datalagringsenhet. Det interimistiska yrkande som ni framställde angående fax och e-mail drogs tillbaka av er den 19 juni 2012 men yrkandena har kvarstått i övrigt.

Adress 103 85 Stockholm
Besöksadress Torsgatan 11
Telefon 08-700 16 00
Fax 08-24 55 43
konkurrensverket@kkv.se

Tillträde till beställningssortimentets beställningskanaler utgör enligt er en nödvändig nytthet, och eftersom Systembolaget har monopol på detaljhandel med alkoholdrycker i Sverige ser ni Systembolaget som en nödvändig affärspartner för er och liknande företag. Ni anser att Systembolaget saknar objektivt godtagbara skäl för att vägra er tillträde till den nödvändiga nyttheten.

Vidare menar ni att Systembolagets agerande utgör en medveten strategi att minska beställningssortimentets betydelse vilken i förlängningen innebär att importen av alkoholhaltiga drycker från andra EU-länder försvåras. Detta går enligt er mening utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detaljhandelsmonopolets syften och strider mot de överenskommelser som ingicks i samband med Sveriges EU-inträde.

Om konsumenter tvingas använda Systembolagets webbplats för beställningar kommer, enligt er mening, tekniska problem att försvåra och minska tillgängligheten till beställningsprocessen och i förlängningen leda till färre beställningar ur beställningssortimentet.

Systembolaget tillbakavisar era påståenden och har bl.a. anfört att det skulle stå i strid med alkohollagens syfte och Systembolagets uppdrag att erbjuda tjänster som gör det möjligt för någon att i vinstsyfte öka försäljningen av alkoholhaltiga drycker eller i större omfattning tillhandagå andra med anskaffning av alkohol. Systembolagets e-beställningstjänst är därför öppen endast för fysiska personer. Denna policy gäller även vid telefonbeställningar och butiksförsäljning. Om Systembolaget misstänker att köp och beställningar i mer än ringa omfattning sker via någon typ av förmedlingsverksamhet så accepteras inte köpet eller beställningen. Inte heller accepterar Systembolaget att privatpersoner i mer än ringa omfattning förmedlar beställningar från andra.

Skäl för beslutet

Kraven är högt ställda när det gäller att visa att missbruk i form av leveransavstängning av en nödvändig nytthet föreligger. Det förutsätter att en rad kriterier är uppfyllda oavsett om det finns en avtalsrelation mellan parterna eller inte. Konkurrensverket finner att förutsättningarna för att ytterligare utreda och bevisa de påstådda överträdelserna i detta ärende är begränsade. I ärendet behöver dessutom överväganden beträffande konsumentskada göras.

Konkurrensverket bedömer i varje enskilt fall om den fråga som anmäls ska granskas ytterligare. Detta sker med utgångspunkt i myndighetens prioriteringspolicy. Vid prioriteringen väger Konkurrensverket bl.a. in hur allvarligt problemet eller företeelsen är samt Konkurrensverkets förutsättningar att utreda och slutligt bevisa en överträdelse.

Konkurrensverket finner inte skäl att ytterligare utreda de förhållanden som ni tar upp. Konkurrensverkets beslut att inte utreda saken vidare innebär dock inte ett ställningstagande till om det anmälda förfarandet strider mot konkurrensreglerna.

Sedan Sveriges inträde i EU år 1995 har Konkurrensverket i uppdrag att två gånger om året rapportera till Europeiska Kommissionen om Systembolagets funktionssätt m.m. I uppdraget ingår att redogöra för åtgärder som vidtagits eller avses att vidtas av Systembolaget och som kan ha betydelse för Systembolagets funktionssätt vilket ska vara icke-diskriminerande. Konkurrensverket bevakar bl.a. Systembolagets inköps- och sortimentsmodell och eventuella förändringar i denna. I rapporterna redogör Konkurrensverket även för klagomål och synpunkter relaterade till Systembolaget.

Detta beslut kan inte överklagas.

Hur ni kan gå vidare

De företag som berörs av detta beslut kan vända sig till domstol för att få saken prövad.

En talan rörande konkurrensbegränsande samarbete mellan företag enligt 2 kap. 1 § konkurrenslagen (2008:579) eller artikel 101 EUF-fördraget, eller rörande missbruk av dominerande ställning enligt 2 kap. 7 § konkurrenslagen eller artikel 102 EUF-fördraget, väcks vid Marknadsdomstolen.

Detta beslut har fattats av stf generaldirektören Anne Vadasz Nilsson.
Föredragande har varit Cecilia Maxe Aglinder.

Anne Vadasz Nilsson

Cecilia Maxe Aglinder

Kopia till:

Systembolaget AB
103 84 STOCKHOLM

Detta beslut publiceras på Konkurrensverkets webbplats